

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
PŘI ZŠ NESLOVICE A ZŠ TETČICE

ŠKOLNÍ DRUŽINA

V NESLOVICÍCH 7.8.2017

.....

Mgr. Lenka Odehnalová
ředitelka školy

Obsah školního vzdělávacího programu pro „ŠKOLNÍ DRUŽINU při ZŠ a MŠ Neslovice“

1. Identifikační údaje

	strana
1.1 Název a sídlo školského zařízení	4
1.2 Jméno ředitele	4
1.3 Zřizovatel	4
1.4 Platnost dokumentu	4

2. Obecná charakteristika podmínek vzdělávání ve školském zařízení

2.1 Délka a časový plán vzdělávání	5
2.2 Formy vzdělávání	5
2.3 Velikost a vnitřní organizace zařízení	5

3. Materiální, personální, ekonomické a BOZP podmínky ke vzdělávání

3.1 Popis materiálních podmínek	6
3.2 Psychosociální podmínky	6
3.3 Organizace chodu	6
3.4 Řízení školského zařízení	7
3.5 Personální zajištění	7
3.6 Spoluúčast rodičů	7
3.7 Bezpečnost a ochrana zdraví	7

4. Konkrétní cíle vzdělávání

4.1 Věkové a individuální zvláštnosti účastníků	8
4.2 Charakteristika vzdělávacího programu	9
4.3 Formy, prostředky a metody zájmového vzdělávání	9

5. Obsah vzdělávání	
5.1 Vymezení vzdělávacích oblastí (<i>podle RVP ZV</i>)	9
5.2 Průřezová témata (<i>podle RVP ZV</i>)	10
5.3. Klíčové kompetence (<i>podle RVP ZV</i>)	12

6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných	
6.1 Personální podmínky	14
6.2 Technické podmínky	14
6.3 Materiální podmínky	14
6.4 Organizační zajištění	14
6.5 Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků a studentů nadaných	14

7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání	
7.1 Úprava podmínek k přijetí k zájmovému vzdělávání	15
7.2 Přihláška k zájmovému vzdělávání	15
7.3 Úplata zájmového vzdělávání	15
7.4 Podmínky předčasného ukončení zájmového vzdělávání	15
7.5 Vydávání dokladu o ukončení zájmového vzdělávání	15

8. Evaluace	
8.1 Hodnocení účastníků vzdělávání ve školní družině	16
8.2 Silné a slabé stránky, příležitosti, ohrožení	16

9. Rámcový roční plán školní družiny	
9.1. Roční plán měsíčně	17 - 21
10. Závěr	
11. Přílohy – Řád ŠD, Směrnice ke stanovení úplaty za zájmové vzdělávání, Celoroční plán činnosti, Zápisní lístek do ŠD, Záznam o propouštění ze ŠD a zájmových útvarů, Přehled kroužků ŠD	

1. Identifikační údaje

Předkladatel: ZŠ a MŠ Neslovice

Adresa školy:

Hlavní 71, 66491 Neslovice

Ředitelka školy:

Mgr. Lenka Odehnalová

Kontakty:

telefon: 739575938

web: www.zsneslovice.cz

e-mail: Aknel.Odehnalova@seznam.cz

Zřizovatel školy:

Obec Neslovice

Hlavní 14, 66491 Neslovice

telefon: 546413172

IČO: 70999503

IZO: 600111318

Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2007

Aktualizace k 1. 9. 2017

2. Obecná charakteristika podmínek vzdělávání ve školském zařízení

ŠD pracuje při ZŠ a MŠ Neslovice.

Je umístěna v budově ZŠ Neslovice a ZŠ Tetčice.

ŠD navštěvují žáci této školy i jiných škol. Cílová kapacita školní družiny je od 1.9.2016 - 180 žáků – ve školním roce 2017/2018 - 7 oddělení.

ŠD se snaží prohlubovat a upevňovat spolupráci s rodiči a zlepšovat vztahy mezi školou a rodinou.

2.1 Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno po dobu 10 měsíců - po dobu trvání školního roku. Po dobu podzimních, zimních nebo jarních prázdnin se činnost ŠD přerušuje (výše úplaty zůstává stejná).

Naše družina má zpracovaný roční plán činnosti.

Zde jsou rozpracovány okruhy námětů pro zájmové vzdělávání a naplnění volného času po vyučování, poskytující účastníkům zájmové činnosti v oblastech navazujících na školní výuku.

Denní rozvrh

11.45 - 13.00	oběd, odpočinková činnost, výchovná činnost rekreační, tělovýchovná
13.00 - 16.00	vycházky, individuální činnost, zájmová činnost
16.00 - 17.00	příprava do vyuč. (individuálně, dle zájmu rodičů, četění, zájmová činnost, postupný odchod dětí

2.2 Formy vzdělávání

PRAVIDELNÁ ČINNOST je dána týdenní skladbou zaměstnání. Jsou to především organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

PŘÍLEŽITOSTNÉ AKCE nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností / soutěže, výlety, kulturní akce, jarmark.../

SPONTÁNNÍ AKTIVITY jsou každodenní individuální činnosti po obědě, při pobytu venku, hry v rámci družiny. Při těchto činnostech zajišťuje vychovatelka bezpečnost žáků, podněcují jejich vlastní aktivity. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

ODPOČINKOVÉ ČINNOSTI chápeme jako klidové činnosti /poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě, ale také aktivní odpočinek, rekreační činnosti/.

PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ zahrnuje vypracování domácích úkolů, didaktické hry, tematické vycházky, kterými upevňujeme a rozšiřujeme poznatky dětí. Vychovatelka zajistí odpovídající klidné prostředí, úkol zkontroluje, ale neopravuje.

2.3 Velikost a vnitřní organizace zařízení

Školní družina se skládá z 7 oddělení, je složena z dětí 1.– 5. ročníku, 2. stupně a účastníků zájmového vzdělávání z MŠ maximálně do počtu 180 přihlášených dětí.

Organizace a provozní doba je stanovena samostatným řádem ŠD.

3. Materiální, personální, ekonomické a BOZP podmínky ke vzdělávání

3.1 Popis materiálních podmínek

Základní škola a mateřská škola Neslovice má 7 oddělení školní družiny, umístěné v budově ZŠ Neslovice, Hlavní 71 a Školní 93 a v budově ZŠ Tetčice, Palackého 52. Hygienické zázemí je na dobré úrovni. Počet kabelek, pisoárů a umývadel odpovídá počtu žáků a také zaměstnanců ve škole. Na všech toaletách je k dispozici toaletní papír, tekuté mýdlo a papírové ručníky. Po celé škole je rozvod teplé vody, škola je vytápěna plynovým topením. Třídy školní družiny jsou umístěny v prostorách kmenových tříd, případně je možno využívat další prostory školy, okolí školy, počítačové učebny, tělocvičnu, hřiště.

Vybavení školní družiny je na standardní úrovni, žáci mají k dispozici hry a hračky, stavebnice, výtvarný materiál, nebo didaktický materiál, který si paní vychovatelka zapůjčuje dle zaměření činnosti. K dispozici je také literatura, paní vychovatelka si zapůjčuje další literaturu ve školní knihovně. Nábytek odpovídá ergonomickým požadavkům žáků i potřebám uskladnění pomůcek.

Prostředí školní družiny je bezpečné, odpovídající hygienickým normám. Respektuje estetická kritéria, výzdoba je mobilní, účastní se na ní žáci školní družiny. Výzdoba je obměňována, poskytuje rodičům obraz o práci jejich dětí ve školní družině. Děti jsou vedeny k šetrnému zacházení s vybavením školní družiny.

3.2 Psychosociální podmínky

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima, ve vzájemné komunikaci panuje otevřenost a partnerství. Žáci jsou vedeni ke vzájemné úctě a toleranci, k empatii, spolupráci a pomoci druhému.

Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Činnost vychází ze zájmů účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, vše je vedeno k všestrannému prospěchu dítěte.

Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující a respektující individualitu účastníků, vždy zohledňuje individuální možnosti a individuální pokrok a je pro žáky dostatečnou zpětnou vazbou.

Činnosti ve školní družině obsahují činnosti zaměřené na problematiku ochrany před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy. Se žáky jsou prováděny rozhovory a besedy o problematice patologických jevů, využívá se také audiovizuální techniky.

Účastníci vzdělávání ve školní družině se spolupodílejí na životě zařízení – společně plánují s paní vychovatelkou činnost, učí se sami řídit svoji činnost i činnost ostatních a provádějí následné hodnocení činnosti.

Rodiče žáků jsou včas informováni o činnosti školní družiny prostřednictvím deníčků, informačních lístečků, emailových zpráv a webových stránek školy.

3.3 Organizace chodu

Školní družina chápe stanovený režim flexibilně, umožňuje jeho případnou pružnou změnu podle individuálních možností žáků a vzhledem k jejich aktuální potřebě. Do denního režimu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Vychovatelka školní družiny se plně věnuje žákům, jejich vzdělávání, vytváří jim potřebné zázemí, klid bezpečí a soukromí. Jsou vytvářeny podmínky pro všestranný rozvoj žáků. Rozvoj těchto skutečností posilujeme vhodným dalším vzděláváním vychovatelek ŠD. Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami dětí a uspokojovány všemi směry. Pracujeme podle celoročního plánu ŠD. Plán školní družiny zahrnuje průběžné činnosti i významné akce jako např. soutěže, společenské i sportovní akce, výlety. Tyto akce jsou hojně dětmi navštěvovány a oblíbeny.

3.4 Řízení školského zařízení

O žáky ve školní družině se starají vychovatelky ŠD a vedoucí zájmových útvarů, které jsou podřízeny vedoucí vychovatelce školní družiny na jednotlivých pracovištích, které bezprostředně řídí ředitelka školy. Vedoucí vychovatelky ŠD se účastní pedagogických porad a provozních porad školy.

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální.

Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře.

Podporuje dobré vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči ale i s širokou veřejností.

3.5 Personální zajištění

Personální zajištění školní družiny je blíže specifikováno v příloze č. 1 k rádu ŠD při ZŠ Neslovice.

Povinností pedagogického pracovníka je dále se vzdělávat v akreditovaných kurzech i samostudiem.

3.6 Spoluúčast rodičů

Školní družina spolupracuje s rodiči na akcích pořádaných školou, zve rodiče na akce a soutěže dle celoročního plánu.

Rodiče mají možnost kontaktovat se s vychovatelkou kdykoli po domluvě, nebo své názory a připomínky sdělovat prostřednictvím dotazníků.

3.7 Bezpečnost a ochrana zdraví

Při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ve školní družině se zaměstnanci řídí směrnicí vydanou ředitelem školy.

Na začátku školního roku jsou děti poučeny o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam. V případě mimořádných akcí nebo úrazu jsou děti opakovaně poučeny i o prevenci a bezpečnosti.

Případné úrazy jsou zapisovány do knihy úrazů, společně se ZŠ. S tím souvisí zajištění dostupnosti prostředků první pomoci, kontaktem na lékaře i praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc.

Lékárnička pro první pomoc je umístěna v kuchyňce v přízemí školy - je přístupna k ošetření úrazů v ranních i odpoledních hodinách, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních lístcích a přehledu všech účastníků zájmového vzdělávání. Vychovatelky i vychovatelé byli proškoleni v základech první pomoci a jsou seznámeni se zdravotním stavem zapsaných dětí (diety, alergie...)

Dále je ochrana zdraví dětí zajištěna častým větráním, pobytem na čerstvém vzduchu, zajištěním pitného režimu, čistotou prostor a vhodným nábytkem, který svou velikostí

respektuje požadavky na zdravý vývoj dětí. V zimním období se klade důraz na zajištění tepelné pohody v prostorách ŠD.

Pro zajištění hygieny jsou jednotlivé třídy ŠD vybaveny umývadlem, přiměřeným nábytkem a osvětlením, místnost je pravidelně větrána okny a průběžně udržována v čistotě a jsou zde dodržovány hygienické a bezpečnostní předpisy

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠD je zajištěna:

Vnitřním řádem ZŠ

Vnitřním řádem ŠD

Vnitřními řády specializovaných učeben

V dalších prostorech se žáci řídí pokyny pedagogického pracovníka.

4. Konkrétní cíle vzdělávání

4.1 Věkové a individuální zvláštnosti účastníků

1. Rovný přístup k zájmovému vzdělávání všech žáků školy

Do školní družiny jsou zařazováni přednostně žáci 1. stupně školy a přípravné třídy, při volné kapacitě mají možnost přihlášení do ŠD i žáci mateřské školy a 2. stupně ZŠ (jedná se především o zájmové útvary). Všem žákům ve školní družině jsou nabízeny činnosti bez rozdílu, žák si volí z nabídky dle vlastního uvážení.

2. Zohledňování individuálních potřeb žáků školní družiny

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zohledňováni volbou činností, přiměřených jejich možnostem. Žákům je věnována individuální péče.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Činnosti a cíle zohledňují jejich postižení, nejsou však vyčleňováni ze společných činností, je jim věnována zvýšená individuální péče, je nabízena náhradní činnost, relaxační činnosti, odpočinek – v případě potřeby je nutné zajištění asistenta pedagoga nebo osobního asistenta po individuálním jednání s rodiči těchto žáků.

Žáci nadaní

Jsou podporováni v rozvíjení svého nadání, činnosti jsou dostatečně podnětné a rozvíjející.

3. Vytváření postojů vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti všech účastníků zájmového vzdělávání

Ve všech činnostech jsou žáci vedeni ke vzájemné úctě a respektu, názorové snášenlivosti, solidaritě a důstojnosti.

4. Svobodný přístup k poznatkům soudobého stavu poznání světa

Do nabídky činností je vždy zařazena práce s informacemi – literaturou, internetem, časopisy, multimediální technikou prostřednictvím, kterých žák rozšiřuje své poznatky.

5. Uplatňování moderních metod práce a přístupů

Výchovně vzdělávací činnost je vedena moderními metodami práce a přístupy – skupinové a kooperativní činnosti, metody kritického myšlení, práce v centrech, práce s moderními technologiemi.

6. Hodnocení žáků vzhledem k dosahování cílů

Hodnocení je vždy slovní, podnětné a optimistické, vždy umožňujeme žáku zpětnou vazbu, vedeme jím žáka k poznání svých rezerv a možností

4.2 Charakteristika vzdělávacího programu

Při tvorbě vzdělávacího programu pro školní družinu jsme navázali na ŠVP naší školy. Uplatňujeme společný přístup, nové formy učení s využitím modelových situací. Náměty jsou sdružovány do bloků. Nezbytnou součástí ŠVP je rozvíjení všech kompetencí. Mají velký význam pro individuální i společenský rozvoj dítěte a silně ovlivňují všechny stránky jeho osobnosti.

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Cíl: Připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Žák si dokáže organizovat svůj volný čas sám a vybírat si aktivity, které ho baví a je v nich nadaný.

4.3 Formy, prostředky a metody zájmového vzdělávání

- skupinová práce
- individuální přístup k dětem
- dramatizace
- týmová práce
- praktické činnosti
- výtvarné práce
- rozhovory, besedy dialog
- exkurze, výlety
- práce s počítači
- soutěže
- kultura- knihovna, kulturní programy
- projekty, celoroční hra

5. Obsah vzdělávání

5.1 Vymezení vzdělávacích oblastí (podle RVP ZV)

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma, dodržování pitného režimu.

Člověk a jeho svět: poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, popř. jejich návštěvy, bezpečnost na cestě do školy, na vycházkách, dopravní výchova.

1. Místo, kde žijeme

- poznávání nejbližšího okolí
- organizace ŠD
- určení významných objektů, jejich návštěvy
- bezpečnost na cestě do školy a při vycházkách, dopravní výchova
- znalost důležitých telefonních čísel, první pomoc

(Kompetence činnostní a občanské)

2. Lidé kolem nás

- osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, vzájemná úcta, komunikace slovní a mimoslovní, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (práce s internetem, vyhledávání informací)

(Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální)

3. Lidé a čas

- dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, správné a účelné využití volného času (volnočasové aktivity)

(Kompetence pracovní a trávení volného času)

4. Rozmanitosti přírody

- vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, ekologická výchova – ochrana přírody

(Kompetence k učení)

Člověk a společnost: osvojování zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace, stolování, prevence šikany, zařazování prvků mediální výchovy.

(Kompetence pracovní a trávení volného času)

Člověk a příroda: vycházky a pobyty v přírodě a na dětském hřišti, pozorování změn v přírodě, využívání encyklopedií, péče o přírodu, ekologická výchova, ochrana přírody.

(Kompetence k učení)

Člověk, umění a kultura: kultura chování, stolování, oblékání, rozvoj poznání, vnímání a prožívání krásy v denním životě, v přírodě, ve společenském a pracovním prostředí, v chování a jednání lidí, umělecké tvorby.

(Kompetence komunikativní a pracovní)

Člověk a zdraví: poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, ošetření drobných poranění (besedy a praktická cvičení), plavání, nové pohybové hry v místnosti, na hřišti a v terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu, pobyt v solné jeskyni, znalost telefonních čísel - záchranné služby, hasičů a policie.

(Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské)

Člověk a práce: návyky sebeobsluhy a zručnosti při manipulaci s drobným materiálem, příprava na vyučování, individuální a skupinová práce, dokončení započatých činností

5.2 Průřezová témata (podle RVP ZV)

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

- orientovat se v možnostech smysluplného trávení volného času
- odmítnout nevhodné nabídky na využití volného času
- vybrat si zájmové činnosti dle svých možností
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Sebepoznání a sebepojetí

Poznávání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- posilování pozitivního myšlení
- kladným hodnocením zvyšování sebevědomí
- vytváření vlastní bezpečné skupiny
- objektivní hodnocení činnosti každého žáka
- temperament, postoje a hodnoty
- rozlišovat správná a chybná řešení
- dokončovat započatou práci

Seberegulace a sebeorganizace

Odpovědnost za své chování

- dodržovat zásady bezpečného chování
- neohrožovat své zdraví ani zdraví ostatních
- poznávat bezpečná místa pro hry
- projevovat citlivost a ohleduplnost
- rozpoznat vhodné a nevhodné chování
- dokázat se prosadit i přizpůsobit
- vnímat nespravedlnost, agresivitu a šikanu
- respektovat jiné
- tolerovat k odlišnostem lidí

Psychohygienu

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- posilování tělesné zdatnosti, rozpoznání nebezpečí
- dodržování osobní hygieny, základní hygienické návyky, používání WC, mytí rukou
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, svačina
- odpovědnost za pořádek a správné uložení věcí

Ovládání negativních citových reakcí

- řešení životních situací (nemám si s kým hrát, nemám kamarády, do družstva mě nechtějí)
- vypořádat se stresem, formulovat těžkosti a společně hledat řešení
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy, hledat způsob nápravy

Kreativita

- podněcování zájmu a využívání tvořivosti dětí při výzdobě ŠD
- vytváření podmínek pro realizaci dětí
- zařazování do činností kreativní hry

Sociální rozvoj

Poznávání

- naučit se zachovat klid a rozvahu, nezmatkovat
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání
- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí

Mezilidské vztahy

Formování životních postojů

- vytvoření vlastního sebevědomí
- schopnost a ochota pomoci
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence šikanování, vandalismu, násilného chování, rasismu
- vytváření společensky žádoucích hodnot

Komunikace

- posilování komunikačních dovedností
- rozvíjení slovní zásoby

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- schopnost naslouchat
- komunikace bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- schopnost vyjadřovat své pocity řečí, gesty, komunikovat kultivovaně
- schopnost vyjádřit se, požádat o pomoc, o radu
- schopnost formulovat myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi
- kulturní život

Kooperace – akce školní družiny

- hraní ve skupinách, v týmech
- umět a chtít se podřídit i prosadit se při skupinové činnosti
- soužití dětí různorodých kolektivů
- naučit se říct ne

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

- chování lidí – pravidla slušného chování, zdravení
- pravidla soužití
- příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi dětmi ve škole

Občan, občanská společnost a stát

- základní lidská práva a práva dítěte
- oslovování křesťním jménem mezi spolužáky
- práva a povinnosti

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- odhadovat rizika svých nápadů, odpovědnost
- uvědomovat si svá práva a práva druhých
- plánovat, organizovat, řídit a hodnotit

Multikulturní výchova

Kulturní tradice

Lidské vztahy

Etnický původ

Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

Ekosystémy

- poznávání a ochrana přírody
- využívání prostředí v okolí školy k relaxaci, ke sportování, k hrám

Základní podmínky života

- voda, vzduch – ochrana a co můžeme udělat my

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- třídění odpadů
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)

Vztah člověka k prostředí

- proměny přírody, roční období, vycházky v okolí školy
- rozmanitost živé a neživé přírody
- praktické poznávání přírody

5.3. Klíčové kompetence (podle RVP ZV)

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny.

Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

KOMPETENCE K UČENÍ:

- žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, samostatně pozoruje, umí získávat vědomosti z různých zdrojů, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU:

- žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, promyslí a plánuje řešení problému, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení problémů, přichází s novým řešením, dovede se přizpůsobit změnám, započatá činnost dokončuje.

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE:

- žák ovládá řeč, myšlenky, sdělení, vyjadřuje se větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, umí řešit konflikty. Nezapomíná, že ke správné komunikaci přísluší také naslouchání druhých, využívá informační prostředky, a z těch si vybírá. Komunikuje kultivovaně.

SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE:

- žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry, dokáže se podřídit a prosadit-přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, ovládá a řídí své jednání.

OBČANSKÉ KOMPETENCE:

- žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, respektuje prostředí, sociální, etnické a profesní skupiny. Váží si tradic a kulturního dědictví, chrání je, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU:

- žák umí smysluplně trávit svůj volný čas, vybírá si ze zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech. Umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

6. Podmínky pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných

Účastníci zájmového vzdělávání se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně integrováni do oddělení školní družiny s využitím speciálních pedagogických postupů. Vychovatelka družiny úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní školy, PPP, SPC, případně jinými poradenskými zařízeními. V případě potřeby je nutné zajištění asistenta pedagoga ve školní družině.

6.1 Personální podmínky

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje vychovatelka ŠD úzce se školou, a to především při primární identifikaci takových žáků a dále při stanovování vhodných forem integrace a forem práce.

Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatele o všech změnách zdravotního stavu dítěte. Dětem se sociálním znevýhodněním mohou být poskytnuty pomůcky nezbytné pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školní družiny, zvláštní péče je u těchto dětí věnována i přípravě na vyučování.

6.2 Technické podmínky

Jedno oddělení školní družiny při ZŠ Neslovice a jedno oddělení ŠD při ZŠ Tetčice jsou umístěny v přízemí budovy školy, které jsou bezbariérové.

6.3 Materiální podmínky

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je možnost zapůjčení didaktických a kompenzačních pomůcek z inventáře školy. Probíhá také intenzivní spolupráce s rodiči. U dětí s tělesným znevýhodněním je zohledňováno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit a vycházek.

ŠD využívá prostory, které se nacházejí přímo v budově ZŠ.

ŠD má k dispozici prostory jídelny, tělocvičny, sokolovny v Tetčicích, jednotlivé třídy, počítačovou učebnu, dílnu, keramickou dílnu, venkovní prostory za školami.

Vstupní prostory, šatny a sociální zařízení má ŠD společné se ZŠ.

K vybavení ŠD patří zařízení školní jídelny-výdejny, vybavení a nábytek určený ke stolování, police na knihy, pomůcky na výtvarné, pracovní a tělovýchovné činnosti, didaktické pomůcky, knihy, hry atd. ve třídě školní družiny.

ŠD využívá ke své činnosti technické a elektronické vybavení, materiální vybavenost školy je na dobré úrovni, každá z učeben je vybavena interaktivní tabulí, dataprojektorem, počítačem, magnetickou tabulí, výškově nastavitelnými lavicemi a židlemi pro žáky, jednoduchým nábytkem, apod.

ŠD využívá všechny prostory ZŠ .

K pohybovým aktivitám žáci ŠD využívají hřiště za školou, tělocvičnu a sokolovnu v Tetčicích.

6.4 Organizační zajištění

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou.

6.5 Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků nadaných

U dětí mimořádně nadaných se jedná především o volbu vhodných forem práce (práce s počítačem, internet, encyklopedie), či začlenění do kolektivu starších dětí.

Vhodné zájmové aktivity:

literární tvořivost, tvorba školního časopisu, výtvarná tvořivost, realizace pohybových aktivit, klub deskových her a logického myšlení, klub čtenářských díle, umožnění vedení ostatních dětí, umožnění realizovat řízení kolektivu, umožnění realizování svých nápadů, podněcování žáků k vlastní kreativitě, umožnění navštěvovat zájmové kroužky školy se staršími dětmi.

7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

7.1 Úprava podmínek k přijetí k zájmovému vzdělávání

O přijetí žáka k činnosti školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce. Přihlášku do školní družiny a nabídku zájmových útvarů obdrží žáci během měsíce května - června předcházejícího školního roku. Rodiče odevzdají přihlášku do ŠD a návratku do zájmových útvarů do konce předcházejícího školního roku. Činnost školní družiny je určena pro žáky školy. Činností družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do školní družiny, pokud se v nich neúčastní plný počet zařazených žáků stanovený pro oddělení.

7.2 Přihláška k zájmovému vzdělávání

O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Při nástupu žáka do ŠD vyplní rodiče zápisní lístek, na kterém uvedou důležité informace pro vychovatelku. Při ŠD fungují zájmové kroužky, jejichž činnost se prolíná s činností ŠD a je na ně brán ohled při plánování činností ŠD.

7.3 Úplata za zájmového vzdělávání

Zákonný zástupce přispívá za školské služby zájmového vzdělávání na provoz ŠD dle směrnice ředitele školy ke stanovení výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině. Platba je vybírána hotovostně nebo bezhotovostně a finanční prostředky jsou použity na nákup materiálu a na zkvalitnění dalšího vybavení ŠD. Pro kroužky s vyšší náročností na nákup materiálu nebo pronájmu jiných prostor je cena navýšena individuálně za kroužek.

7.4 Podmínky předčasného ukončení zájmového vzdělávání

Odhlášení žáka z docházky do činností školní družiny (dále jen ŠD) oznámí rodiče písemnou formou vychovatelce ŠD.

Pokud dojde u žáka opakovaně k hrubému porušení Řádu školní družiny, může být žák ze školní družiny podmíněčně vyloučen. Návrh na podmíněčné vyloučení podává vychovatelka řediteli školy, který návrh schválí a sdělí zákonným zástupcům žáka.

Za hrubé porušení Řádu školní družiny se považuje:

- Svévolné opuštění prostor školní družiny (budova školy, jídelna, tělocvična, školní hřiště)
- Svévolné opuštění akcí školní družiny konané mimo budovu školy (výlety, vycházky, výstavy, sportovní akce a jiné aktivity)
- Opakované neuposlechnutí pokynů vychovatelky, kdy může žák ohrozit svoji bezpečnost i bezpečnost ostatních dětí
- Úmyslné fyzické napadení, kdy je ohroženo zdraví ostatních dětí
- Úmyslné opakované psychické napadání – ponižování, vulgární oslovování

7.5 Vydávání dokladu o ukončení zájmového vzdělávání

O vyloučení z docházky do ŠD rozhodně ředitelka školy na základě písemného návrhu vychovatelky ŠD a po projednání v pedagogické radě. O podmíněčném nebo úplném vyloučení rozhoduje ředitelka ve správním řízení.

8. Evaluace

8.1 Hodnocení účastníků vzdělávání ve školní družině

Hodnocení probíhá průběžně, v závěru jednotlivých činností, při uzavření bloku, při uzavření školního roku.

Způsoby hodnocení:

slovní hodnocení

Slovní hodnocení

- hodnocení pedagogem – v průběhu činnosti
při ukončení činnosti
při uzavření bloku
- hodnocení účastníkem – v průběhu činnosti
při ukončení činnosti
při uzavření bloku

Zásady hodnocení

- adresné
- všestranné
- zaměřené na široké spektrum projevů žáka v oblasti poznávací, činnostní a hodnotové

Kritéria hodnocení účastníka:

1. Míra a kvalita ovládnutí osvojených poznatků, dovedností při dané činnosti
2. Ovládání základních komunikačních prostředků
3. Využívání získaných vědomostí a dovedností
4. Projevy samostatného myšlení a tvořivosti
5. Ovládání postupů a způsobů řešení a samostatné práce
6. Porozumění a utváření názorů, postojů a činů
7. Projevy a vlastnosti účastníka

8.2 Silné a slabé stránky, příležitosti, ohrožení

Silné stránky:

přístup do ostatních prostor školy dle potřeby

velká návštěvnost
různorodé činnosti
dobrá spolupráce se ZŠ a MŠ
dobrá materiální vybavenost ŠD

Slabé stránky:

Různé odchody domů
Nesamostatné prostory
Narušování činnosti – rozvrhy, ZUŠ,
Velká vytíženost vychovatelů a vedoucích zájmových útvarů z řad učitelů ZŠ

Příležitosti

Vytvoření rozmanité nabídky
Doplňování pomůcek
Projekty
Akce s rodiči

Ohrožení

Nedostatečné prostory pro navyšující se počet žáků ve školní družině

9.RÁMCOVÝ ROČNÍ PLÁN ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Hlavní úkoly ŠD

Školní družina slouží k výchově, vzdělání, relaxaci a sportovního využití dětí. Tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není pokračováním školního vyučování, má svá specifika. Při činnosti jsou uplatňovány zásady pedagogiky volného času. Hlavním úkolem ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků.

Děti jsou vedeni k dodržování Řádu školní družiny, ke snižování hrubosti a agresivity, zvláštní pozornost je věnována případné šikaně. Při výchovné činnosti je kladen důraz na vytváření sociálních návyků, na spolupráci a vnímání druhých a výchovu osobnosti.

Žáci jsou vedeni k samostatnému výběru nabízených zájmových útvarů ale zároveň k setrvání v zájmovém útvaru nejméně jedno pololetí daného školního roku.

Hlavní náplň práce

Hlavní náplň práce je učit a vést děti k poznávání „sama sebe“, umění komunikovat s druhými, pěstovat v dětech návyky ke zdravému životnímu stylu a hledat cestu k přírodě.

Dětem jsou nabízeny následující zájmové útvary:

DÍLNY, TVOŘIVÁ A RUKODĚLNÁ DILNA, KERAMIKA, TECHNICKÝ KROUŽEK:
Děti navštěvující alespoň jedenkrát týdně rukodělné činnosti mají v porovnání se svými vrstevníky rozvinutější jemnou motoriku. Rukodělné činnosti se velkou mírou podílejí na

rozvoji tvořivosti dítěte a na rozvoji některých charakterových vlastností, jako je trpělivost, pečlivost, přesnost, cit pro materiál, estetické a prostorové cítění.

AEROBIK, CVIČENÍ VŠESTRANOSTI - POHYBOVÉ HRY, SPORTOVNÍ HRY, FLORBAL, SPORTOVNÍ GYMNASTIKA, STOLNÍ TENIS, TENIS:

Pohybové a tělovýchovné aktivity mají preventivní a motivační charakter. Cíleně, vhodně a nenásilně lze do pohybových aktivit zabudovat multikulturní výchovu, při pohybu v přírodě také ekologickou výchovu.

KROUŽEK VAŘENÍ: Pro děti je tento kroužek určitě nezanedbatelný, naučí se základy vaření. Odchází vždy s pocitem dobře odvedené práce a hlavně si i pochutnají.

POČÍTAČOVÝ KROUŽEK: Počítače se stávají běžnou součástí života dětí. Vhodné programy pro děti rozvíjejí tvůrčí schopnosti, pomáhají při přípravě na výuku, umožňují nebo podporují spolupráci dvou i více žáků.

VČELAŘSKÝ KROUŽEK: Děti se učí sžít s přírodou, získávají znalosti o včelařství, jak pečovat o včely a využít jejich produktů.

KLUB ZÁBAVNÉ LOGIKY A DESKOVÝCH HER – REALIZOVÁNO Z ŠABLON EU

KLUB ČTENÁŘSKÝCH DÍLEN – REALIZOVÁNO Z ŠABLON EU

VÝUKA NĚMECKÉHO JAZYKA – REALIZOVÁNO Z PROJEKTU eu

REDAKČNÍ RADA – TVORBA ŠKOLNÍHO ČASOPISU

Jsme zařazeni do projektu **HODINA TV NAVÍC – REALIZOVÁNO PRO 1. – 3. ROČNÍK ZŠ NESLOVICE.**

Při nenaplnění nabízeného zájmového útvaru alespoň sedmi žáky nebude kroužek v daném školním roce realizován.

ROČNÍ PLÁN – MĚSÍČNĚ

ZÁŘÍ: Seznámení s prostředím školy

- Zahajujeme školní rok a vítáme prvňáčky do školy
- Naše škola není bludiště – orientujeme se v budově, seznamujeme se s prostředím
- Organizace a režim ŠD, seznamování s pravidly ŠD
- Navázání přátelských vztahů za pomoci společenských her, pravidla společného soužití mezi dětmi
- Kamarádi kolem nás – žebříček hodnot, čím si kamarádi dělají radost, vzájemná pomoc
- Cesta do školy – povídání o cestě do školy a cestě domů – základy bezpečnosti a chování při přesunu ze školy do jídelny a vycházkách

- Jaké jsme měli prázdniny – co nového nás potkalo a jaké nové zážitky sdělíme kamarádům
- Rozvíjíme tělesnou zdatnost při pobytu na školním dvoře, sportujeme a pobýváme na čerstvém vzduchu

ŘÍJEN: Chutě a barvy podzimu

- Přírodovědné vycházky – poznávání přírodnin, upevňujeme si pravidla chování v přírodě
- Sledujeme změny v přírodě a život zvířat v různých ročních obdobích – kresba
- Stavby z přírodních materiálů v lese, výrobky z přírodnin – zvířátka z kaštanů, tiskátka z brambor
- Osvojujeme si základy osobní hygieny a pečujeme o zdraví své i ostatních (mytí rukou, předcházení úrazům)
- Orientujeme se v prostoru, hrajeme smyslové hry

LISTOPAD: Skřítkové a strašidla

- Čáry a kouzla – zaklínadla, nadpřirozené bytosti
- Výroba dekorací a strašidelných masek, dlabání dýní
- Zamykáme les – podzimní výpravy do lesa, zazimování domečků v lese
- Rozvíjení charakterových vlastností, učíme se toleranci
- Život v naší rodině – kresba rodinného příslušníka
- Hry na školním dvoře
- Už myslíme na vánoce – práce s pedigem

PROSINEC: „Rolničky, rolničky...“

- Čert a Mikuláš – soutěže, hry
- Adventní čas – vánoční zvyky, tradice
- Vyrábíme výrobky s vánočními náměty, přáníčka, vytváříme vánoční výzdobu, zdobíme společně stromeček
- Hry na sněhu a stavby ze sněhu
- Vycházky do zimní přírody, krmení zvířátek v lese – vánoční strom pro zvířátka
- Pomáháme ptáčkům přežít zimu (nosíme do krmítka nasbírané plody)
- Výroba dárečků na vánoční besídku

LEDEN: Čarování paní zimy

- Kalendář ročního období – výroba vlastního kalendáře
- Mráz maluje na okna – koláže, sněhové vločky, práce se zimní tematikou
- Zimní sporty – soutěže na sněhu, bobování, bruslení
- Besedujeme o bezpečnosti při hrách, zimních sportech
- Střídání ročních období – jak se správně oblékat
- Výroba dárků pro budoucí prvňáčky k zápisu

- Kvízy, hádanky, doplňovačky se zimní tematikou

ÚNOR: Ve zdravém těle zdravý duch

- Sněhový sochař – originální stavby ze sněhu, soutěže
- Naše tělo – otužování, zdravý životní styl, hygiena, povídáme si o tom co jíme, BACILY ÚTOČÍ
- Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, učíme se správně telefonovat, důležitá telefonní čísla pro přivolání pomoci
- Lidé kolem nás – naše rodina, povolání rodičů
- Výroba dárků k Valentýnu
- Karneval – výroba masek

BŘEZEN: Kniha je můj přítel

- Březen – měsíc knihy, české pohádky, knižní žánry, dramatizace, autoři a ilustrátoři dětských knih
- Probouzí se jaro – pozorování změn v přírodě, první květy, první broučci, loučíme se zimou – Vynášení Morany
- Zdobíme okna jarními symboly
- Zdraví, životní styl, zásady zdravé výživy
- Pobyt na školním dvoře
- Tvoříme hrady a stará města, zajímáme se o historii obce

DUBEN: Svátky jara

- Den Země
- Měsíc bezpečnosti silničního provozu
- Týden zvířecích mazlíčků – vyprávíme si o našich kamarádech – zvířecích mazlíčcích, kreslíme je, doneseme si fotografie
- Povídáme si o tom, jak můžeme pomoci živé a neživé přírodě, připomeneme si důležitost třídění odpadů, uklízíme školní hřiště
- Svátky jara – Velikonoce- výrobky s velikonočními náměty, „Velikonoční vrba“ – nazdobení vrby na školní chodbě
- „Rej čarodějnic“ - výroba kostýmů, čarování a kouzla
- Soutěžíme v orientaci okolí, kreslíme plánek okolí

KVĚTEN: Měsíc květin

- Netradiční sporty – opičí dráha, víceboj, překážkové běhy, přetahování lanem
- Vyrábíme dárky pro maminky, povídáme si o tom, co pro nás maminky znamenají, co všechno doma dělají
- Malování na chodníku, hry v přírodě
- Kolektivní sporty, mini olympiáda
- Ekologie – neleníme v zeleni
- Vyprávíme si o zvířátkách v ZOO, vystřihujeme si obrázky a skládáme vlastní zoologickou zahradu, hra Pexitrio - návštěva ZOO

ČERVEN: A jsme ve finále

- Den dětí – velký svátek, zábavné odpoledne plné her a soutěží
- Vycházky do lesa, sportování, pitný režim
- Turnaj v minigolfu
- Povídáme si o letních sportech, o nebezpečích a nástrahách kolem nás
- Plánujeme, kam pojedeme o prázdninách, na co se budeme těšit
- Těšíme se na prázdniny – výroba prázdninového kufříku

PŘÍLEŽITOSTNÉ AKCE

- Výlety za poznáním
- Soutěže sportovní, kulturní a výtvarné
- Vystoupení a prezentace zájmových útvarů pro rodiče a veřejnost
- Bruslení, lyžování
- Vzájemné setkávání oddělení školních družin
- Spolupráce s mateřskou školou
- Spaní v družině
- Spolupráce na akcích ZŠ

10. ZÁVĚR

Školní družina není pokračováním školního vyučování a neměla by být chápána ani jako pouhá služba rodičům. Pedagogická práce v ŠD má svá specifika a pravidla. Zabezpečuje dětem odpočinek, rekreaci, ale i naplnění a využití volného času. Vytvořený program ŠD by měl mít pro dítě především funkci relaxační a socializační.

ŠD napomáhá posilovat osobnost každého dítěte, pomáhá mu najít a dosáhnout úspěchu, má důležitou úlohu i v prevenci sociálně patologických jevů.

11. PŘÍLOHY

- Řád ŠD
- Směrnice ke stanovení úplaty za zájmové vzdělávání
- Celoroční plán činnosti ŠD
- Zápisní lístek do ŠD
- Záznam o propouštění ze ŠD a zájmových útvarů
- Přehled kroužků ŠD

V Neslovicích 7. 8. 2017

Mgr. Lenka Odehnalová
ředitelka školy

Schváleno pedagogickou radou dne 29. 8. 2017